

1BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VRHOVNI SUD
FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 20 0 P 030395 17 Spp
Sarajevo, 17.03.2017. godine

Vrhovni sud Federacije Bosne i Hercegovine u Sarajevu, odlučujući o zahtjevu Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja od 27.01.2017. godine, na osnovu odredbe člana 61. c) Zakona o parničnom postupku („Službene novine F BiH“ broj 53/03, 73/05, 19/06 i 98/15 – u daljem tekstu: ZPP), te odredbe člana 18. Pravilnika o unutrašnjem sudskom poslovanju Federacije Bosne i Hercegovine i Brčko Distrikta („Službeni glasnik BiH“ broj 66/12 i 40/14), na sjednici Građanskog odjeljenja održanoj dana 17.03.2017. godine donio je

O D L U K U

Odbija se zahtjev Općinskog suda u Cazinu za rješavanje spornog pravnog pitanja u predmetu tog suda broj 20 0 P 030395 14 P koji glasi:

„Da li ima mjesta vođenju parničnog postupka po tužbi za utvrđenje prava vlasništva na nekretnini u situaciji kad stanje predmetne stvari upućuje na zaključak da se ima provesti vanparnični postupak diobe nekretnina u suvlasništvu.“

O b r a z l o ž e n j e

Dopisom od 27.01.2017. godine Općinski sud u Cazinu dostavio je ovom суду Zahtjev za rješavanje spornog pravnog pitanja u smislu odredbe člana 61. a) Zakona o parničnom postupku.

U konkretnoj pravnoj stvari tužitelj je podnio tužbu protiv 27 zemljišnoknjižnih suvlasnika radi utvrđivanja prava vlasništva dosjelošću na parceli označenoj kao k.č.br. 4997/3 u površini od 545 m² upisanoj u z.k.ul.br. 537 k.o. Peći, kojoj po novom premijeru odgovara parcela k.č.br. 2664/2 površine od 545 m² upisana u p.l.br. 1342 k.o. Liskovac. Tužbeni zahtjev tužitelj zasniva na činjeničnim tvrdnjama da je u katastru nekretnina upisan kao isključivi posjednik predmetne nekretnine, a u zemljišnoj knjizi kao njen suvlasnik sa dijelom 1472/84375 i to osnovom ugovora o darovanju, kojeg je 17.05.2014. godine zaključio sa svojim ocem, kao poklonodavcem. Tvrdi da je predmetna parcela više decenija u neprekidnom i savjesnom posjedu njegovih pravnih prednika.

U obrazloženju zahtjeva Općinski sud u Cazinu navodi slijedeće:

„Mišljenje je uređujućeg sudije da bi u ovoj pravnoj stvari i svim ostalim istovrsnim predmetima trebalo voditi vanparnični postupak diobe nekretnina u suvlasništvu a ne parnični postupak kojim se utvrđuje pravo vlasništva. Naime, historijat tužbe i dostavljeni dokazi upućuju na to da je tužitelj temeljem pravnog posla stekao pravo vlasništva na predmetnim nekretninama, ali da se u zemljišnim knjigama nije mogao uknjižiti kao isključivi vlasnik nekretnina jer je njegov prednik bio uknjižen kao suvlasnik, pa je shodno takvom stanju pravo

vlasništva upisano na suvlasničkom dijelu prednika koji sad čini suvlasnički dio tužitelja. Bez obzira što se kroz institut dosjelosti želi pokazati da je osnov sticanja jedne nekretnine takve naravi, ipak sam z.k. uložak i ostali dokazi tužitelja upućuju na jasno činjenično stanje da je osnov sticanja Ugovor o poklonu a ne dospjelost. Kako sudovi trebaju postupati na zakonom predviđene načine, odnosno jasno propisane i definisane postupke, to bi ovakvo činjenično stanje upućivalo na zaključak da se ima provesti postupak diobe nekretnina u suvlasništvu, a parnični postupak temeljem odredbe iz čl.18.st.1. ZPP obustaviti. U smislu svršishodnosti ovakvog postupanja ističe se i da neovisno od ishoda parničnog postupka zemljišnoknjižno stanje ne bi bilo ništa uređenje kad bi sud eventualno donio presudu kojom bi usvojio postavljeni tužbeni zahtjev jer bi nastala situacija da tužitelj za onu nekretninu koja je predmet tužbenog zahtjeva dobije novo zemljišnoknjižno tijelo i isključivo pravo vlasništva, ali bi u trenutnom zemljišnoknjižnom tijelu i dalje ostao upisan kao suvlasnik preostalih nekretnina iako je izvjesno da bi se radilo o tzv. „goloj uknjižbi“. Dakle, sud meritornom odlukom ne bi donio ništa korisno za uređenje zemljišnoknjižnog stanja, nego bi ga možda i dodatno zakomplikirao, a vanparnični postupak bi u najmanju ruku rezultirao tim da tužitelj iz trenutnog zemljišnoknjižnog tijela bude brisan prilikom uspostave novog, dok bi eventualno i suprotne stranke zahtijevale diobu ostalih nekretnina i na taj način doprinijele uređenju zemljišnoknjižnog stanja. Uređujući sudija smatra da se ne bi trebalo „čistiti“ zemljišnoknjižno stanje u korist jednog lica na način da se zanemaruje zakonom predviđen vanparnični postupak jer u suštini neće doći do bilo kakvog ažurnijeg i tačnijeg zemljišnoknjižnog stanja, nego bi efekti takvog postupanja bili štetni po tačnost i ažurnost zemljišnih knjiga.

Iako predmetno pravno pitanje možda ukazuje na to da se traži od Vrhovnog suda F BiH da riješi pitanje spora (koji od postupaka treba voditi), ističe se da to nije intencija postupajućeg sudskega odlučivanja jer meritorna odluka upravo ovisi od ovog pravnog pitanja bilo da se radi o meritornom odlučivanju u vanparničnom ili parničnom postupku“.

Odredbom člana 61. a) stav 1. ZPP propisano je da će prvostepeni sud po službenoj dužnosti ili na prijedlog stranke zahtjevom pokrenuti postupak pred Vrhovnim sudom Federacije BiH radi rješavanja spornog pravnog pitanja, ako u postupku pred prvostepenim sudom u većem broju predmeta postoji potreba da se zauzme stav o spornom pravnom pitanju koje je od značaja za odlučivanje o predmetu postupka pred prvostepenim sudovima.

U konkretnom slučaju, imajući u vidu način na koji je definisano sporno pravno pitanje, ovaj sud ocjenjuje da se ne radi o spornom pravnom pitanju u smislu naprijed navedene zakonske odredbe.

Prije svega, pitanje je formulisano na takav način da je odgovor na njega u svakom slučaju uvijek negativan, budući da navedenu dilemu, imajući u vidu hipoteze iz spornog pravnog pitanja, uvijek jasno rješava odredba člana 18. ZPP.

Općinski sud u Cazinu zapravo traži razrješenje da li stanje konkretnog predmeta upućuje na zaključak da se ima provesti vanparnični postupak diobe nekretnina u suvlasništvu, a kao osnovni argument za vlastiti stav da se u konkretnom slučaju treba provesti vanparnični postupak pogrešno navodi „čišćenje“ zemljišnoknjižnog stanja. Navedeni argument je pravno neutemeljen i ne može biti kriterij razgraničenja parničnog i vanparničnog postupka.

Činjenice predmeta u konkretnom slučaju jasno ukazuju da se radi o gradanskom sporu koji se ima riješiti po pravilima parnične procedure. Okolnost da je neko lice u zemljišnoj knjizi upisano kao suvlasnik određenih nekretnina osnovom pravnog posla ne isključuje pravo tog lica da u parničnom postupku, osnovom dosjelosti, zahtijeva utvrđenje isključivog vlasništva na određenoj nekretnini.

Budući da prvostepeni sud u ovom slučaju traži razrješenje konkretnog spora, a nije mu cilj da se popuni pravna praznina odnosno, da se Vrhovni sud Federacije BiH izjasni o primjeni propisa u slučaju njihove nepreciznosti, kontradiktornosti ili različite primjene u praksi, što je stvarni cilj rješavanja spornog pravnog pitanja, to je primjenom odredbe člana 61. d) stav 2. ZPP odlučio kao u izreci.

Predsjednik Građanskog odjeljenja
Vrhovnog suda Federacije BiH
Zdravka Grebo Jevtić s.r.